gemeente
Barneveld

Organisatieonderdeel: Leefomgeving
Behandelaar: S. Schaap
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 3482
Barneveld,
Portefeuillehouder: B. Wijnne

☒Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Voortgangsrapportage OFP 2023 (SDO-Sch)**

Gevraagde beslissing:
1. In te stemmen met de voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2023,
2. De voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2023 ter kennisname aan te bieden aan de raad.

1. Inleiding
In 2009 is het Ontwikkelingsfonds Platteland ingesteld. Daaropvolgend heeft de raad op 19 januari 2010 de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland vastgesteld. Er zijn sindsdien, tot 31 december 2023, meer dan honderd projecten ondersteund, die een kwaliteitsimpuls geven aan het buitengebied. De uitvoering van deze projecten maakt zichtbaar dat de gemeente Barneveld investeert in het buitengebied. Het laat ook zien dat de bovenplanse bijdragen waarmee het Ontwikkelingsfonds Platteland wordt gevuld, goed worden benut om het buitengebied aantrekkelijker te maken voor bewoners en recreanten. Om een goed overzicht te houden in de stand van zaken van de projecten en in de inkomsten en uitgaven van het Ontwikkelingsfonds Platteland wordt jaarlijks een voortgangsrapportage opgesteld. De opgestelde voortgangsrapportage 2023 is als bijlage bij dit voorstel toegevoegd.

2. Beoogd effect
a) Meetbaar effect
Sinds de oprichting van het Ontwikkelingsfonds Platteland zijn er tot aan 31 december 2023 meer dan honderd projecten een bijdrage verleend.

b) Maatschappelijk effect
De voortgangsrapportage geeft inzicht in de bestedingen vanuit het Ontwikkelingsfonds Platteland 2023 en de eventuele voortgang van deze projecten.

3. Argumenten
1.1 Met deze voortgangsrapportage wordt voldaan aan de verplichting om jaarlijks te rapporteren aan de gemeenteraad. In de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland is afgesproken dat het college jaarlijks achteraf een verantwoording aflegt aan de raad. Deze verantwoording gaat over de stand van zaken van de lopende projecten en bijbehorende bijdrages uit het fonds en de financiële stand van zaken van het fonds. Met de voortgangsrapportage 2023 wordt voldaan aan deze afspraak uit de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland.

4. Kanttekeningen
Niet van toepassing

5. Financiën
De voortgangsrapportage bevat een overzicht van de financiële stand van zaken van het Ontwikkelingsfonds Platteland over 2023. Desalniettemin vraagt dit enige toelichting. Dit jaar is het totaal bedrag, inclusief de reserve, opgenomen in de rapportage. Hierdoor is het totale budget hoger dan voorgaande jaren. Hier is bewust voor gekozen om duidelijkheid te verschaffen en om de kansen die in het buitengebied zich voordoen, hieraan te koppelen. Hierbij is wel de kanttekening dat er in dit huidige, lopende jaar al toezeggingen zijn gedaan ter ondersteuning aan projecten. Deze toezeggingen zijn te vinden in tabel 2 van de rapportage. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de reservering motie 8 – 2020 (t.b.v. maatschappelijke doelen in Kootwijkerbroek), jaarlijkse onderhoud van klompenpaden en project 94 biodiversiteitsimpuls. Wanneer er geld daadwerkelijk opgenomen wordt uit het fonds en ter beschikking wordt gesteld voor een project, zal dit in de

eerstopvolgende rapportage worden toegelicht. De ervaring leert namelijk dat projecten soms een lange doorlooptijd hebben of opnieuw geprioriteerd moeten worden vanwege nieuwe ontwikkelingen. Op deze manier is het totale budget helder en kan hiernaar gekeken worden wanneer nodig, om zo flexibel genoeg te blijven wanneer dit vanuit de landelijke ontwikkelingen wordt gevraagd. De lijst met toezeggingen wordt actueel gehouden. Deze lijst wordt bekeken en geprioriteerd wanneer er nieuwe aanvragen binnen zijn om te bepalen hoeveel budget er op dat moment beschikbaar is.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

b) Communicatie

7. Uitvoering

Planning:

Evaluatie/controle:

De volgende voortgangsrapportage over het jaar 2024 zal volgen in het 1e kwartaal van 2025.

8. Bijlagen

1. Voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2023

Ontwikkelingsfonds Platteland gemeente Barneveld

Rapportage 2023

gemeente Barneveld

Ontwikkelingsfonds Platteland gemeente Barneveld. Rapportage 2023.

Uitgave gemeente Barneveld

April 2024

Inleiding

De gemeente Barneveld heeft een uniek en gevarieerd buitengebied, vol met ondernemerschap, ruimte voor recreatie en natuur. We koesteren dit en willen het verder laten bloeien. In 2009 heeft de raad de voorziening Ontwikkelingsfonds Platteland (OFP) ingesteld, waarbij geld wordt verzameld uit verevening voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze bijdragen komen van verschillende bronnen, zoals de gemeente zelf, burgers en bedrijven.

In 2010 heeft de gemeenteraad randvoorwaarden vastgesteld voor hoe dit geld wordt besteed, zodat het goed terechtkomt. Initiatieven worden beoordeeld op hun bijdrage aan thema's als landbouw, natuur, erfgoed, milieu, recreatie en de economie van het platteland. Bij toekenning van een bijdrage uit het Ontwikkelingsfonds Platteland wordt er vanuit gegaan dat er waar mogelijk, gebruik wordt gemaakt van cofinanciering door de provincie Gelderland en/of met bijdragen van derden. Dit geld is primair bedoeld om projecten te ondersteunen die ons waardevolle buitengebied versterken.

We streven ernaar dat de bijdragen uit het fonds eerlijk verdeeld worden over deze verschillende thema's, met als doel het platteland en de kleine dorpskernen te verbeteren en te verbinden. Tot op heden zijn er al meer dan honderd projecten ondersteund en uitgevoerd, wat laat zien dat de gemeente Barneveld serieus investeert in het behoud en de ontwikkeling van het landelijke gebied.

Deze rapportage biedt een overzicht van de projecten die in 2023 financiële steun hebben ontvangen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland, met als focus het versterken en behouden van ons waardevol, landelijke gebied.

Bennie Wijnne
Wethouder Ruimtelijke ordening & plattelandsontwikkeling

Alle projecten in deze rapportage hebben een financiële bijdrage uit het Ontwikkelingsfonds Platteland ontvangen in de periode 1 januari 2023 - 31 december 2023. In de voortgangsrapportage 2023 is aangegeven welke projecten waren gestart, uitgevoerd en afgerond in 2022. De projecten, waarvan in deze voorgaande rapportage is aangegeven dat deze gereed waren, zijn niet meer opgenomen in deze rapportage.

Valleihekken

Het collectief Vallei Horstee bouwt en plaatst sinds 2014 houten landhekken onder de naam ‘Valleihek’. Het ontwerp is ontstaan vanuit een prijsvraag en de hekken worden gemaakt van streekeigen hout. Bijzonder is de naamsvermelding op de hekken. Het is gebleken dat oude veldnamen vaak vergeten worden doordat percelen tegenwoordig vaak met een nummer worden aangeduid. Door de namen op de Valleihekken te vermelden, blijven ze in herinnering. Met de Valleihekken bij landbouwpercelen en op boerenerven ontstaat een fraai en herkenbaar beeld.

Zoals al vermeld in de voortgangsrapportage van 2022 is het aantal geplaatste Valleihekken in Barneveld bij het bereiken van de einddatum van dit project (31 december 2022) uitgekomen op 45 stuks. Het project is inmiddels gereed maar in 2023 zijn er nog 23 van deze 45 valleihekken gefactureerd tegen een bedrag van €3.801,65 exclusief btw.

Landschapsprogramma 2021-2024

In 2016 is gestart met het uitvoeren van de projecten ‘Erfbeplanting en landschapselementen buitengebied’ en ‘Beplantingsproject Dorpen in het Groen Buitengebied Barneveld’ met behulp van een subsidietoekenning van provincie Gelderland. Deze regeling is in 2020 afgelopen, waarna Stichting Landschapsbeheer Gelderland en de gemeente Barneveld een nieuw programma hebben opgesteld voor de periode 2021-2024.

Dit programma bestaat uit het project ‘Dorpen in het Groen’ voor een aantal kernen in de gemeente, verkenning netwerk vrijwilligersgroepen en meerdere projecten vallend onder een biodiversiteitsimpuls.

In 2023 heeft het beplantingsproject Dorpen in het Groen Stroe plaatsgevonden en daarbij zijn 6.619 stuks struiken,149 bomen zoals meidoorn, hazelaar, wilde liguster, haagbeuk en groene beuk, 95 laanbomen (zwarte els, zoete kers en walnoot) en 54 hoogstamfruitbomen uitgedeeld. Hiervoor is een bedrag van €41.106,33 toegekend uit het OFP.

Heggen Veenhuizerveld

In het Veenhuizerveld is 725 meter bloeiende heggen aangeplant. Wethouder Bennie Wijnne hielp mee bij het laatste stuk. De heggen maken deel uit van een groter plan om landbouw en natuur te verbinden door bestaande houtwallen en bomenrijen aan te vullen met bloeiende heggen, kruidenrijke bermen en grasland. Zo ontstaat een netwerk waarin vogels, kleine zoogdieren en insecten beschutting, voedsel en nestgelegenheid vinden.

Het Veenhuizerveld is een belangrijke verbinding tussen de Veluwe en landgoed Gerven en Hell. Gemeenten, agrariërs en inwoners samen aan de slag om hun bermen, tuinen en percelen meer biodivers te maken. De gemeente Barneveld ondersteunt deze ontwikkelingen in haar gebied via het Ontwikkelingsfonds Platteland en het optimaliseren en afstemmen van bermbeheer met aangrenzende gemeentes. Hiervoor is een bedrag toegekend van €10.493,40 uit het OFP.

Melkveehouder Hein van den Pol is eigenaar van de grond waar de heggen zijn geplant. “Wij hebben een mooi melkveebedrijf, waarvan ik hoop dat mijn kinderen het in de toekomst kunnen overnemen. Daarom wil ik graag meedenken bij gebiedsontwikkelingen en kijken hoe we ons bedrijf kunnen verduurzamen. Dit doe ik door kruiden in ons grasland in te zaaien en te kijken hoe ik mijn bodems kan verbeteren, maar de heggen kunnen daar ook deel van uitmaken. Van oudsher zijn bomen en struiken vaker een nadeel dan een voordeel geweest voor boeren, maar er komt nu steeds meer aandacht voor, en ook vergoedingen, dus wij gaan er nu ook mee aan de slag. Wat de toekomst verder zal brengen is heel onzeker. Het is geen makkelijke tijd in de landbouw, maar we kunnen alleen maar vooruit kijken, en dat mensen samen komen om te helpen is alleen maar mooi.” Wethouder Bennie Wijnne:

“Landschap- en natuurprojecten zoals dit moeten gedragen worden in het gebied en dan komt er wat moois tot stand. Dit is een mooi voorbeeld daarvan.”

Melkveehouder Hein van den Pol, wethouder Bennie Wijnne en Eward Timmerman van Stichting Landschapsbeheer Gelderland planten heggen.

Wandelnetwerk

In navolging op het Rondje Barneveld is besloten een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor het aansluiten van de zeven kernen in de gemeente op dit wandelrondje. In december 2019 is deze verkenning opgeleverd met een positief advies voor de realisatie van dit netwerk. In 2021 heeft de raad ingestemd met het verder uitwerken en realiseren van dit netwerk. Het Routebureau Veluwe heeft opdracht gekregen om deze wandelrondjes verder voor te bereiden en te realiseren om zo te komen tot een wandelnetwerk binnen de gemeente Barneveld.
Het Routebureau Veluwe draagt zorg voor de realisatie en beheer van de routes voor de komende 5 jaar. Hiervoor is een bedrag toegekend van €1.660,50 uit het OFP.

Ruiternetwerk Veluwe

Over de gehele Veluwe wordt gewerkt aan het realiseren van een integraal knooppunten-netwerk voor ruiters en menners. Dit netwerk wordt voorzien van een Veluwebrede huisstijl voor de bijbehorende markeringen en informatieborden. De nieuwe netwerken in Noord-Veluwe en Ede zijn al gerealiseerd en in aansluiting daarop wordt het netwerk in de gemeente Barneveld vervangen en opnieuw aangesloten op deze netwerken.
Het Routebureau Veluwe draagt zorg voor de realisatie en beheer van de route voor de komende 5 jaar. Hiervoor is een bedrag toegekend van €3.100,00 uit het OFP.

Film ‘Archeologie op de Veluwe’ museum Nairac

Archeologen proberen door onderzoek van de bodem het verleden tot leven te brengen. De Barneveldse burgemeester Nairac en zijn bode Hendrik Bouwheer beperkten zich in de 19e eeuw niet alleen tot de Gemeente Barneveld, maar deden ook onderzoek naar de interessante en lange geschiedenis van de Veluwe. De door hen aangelegde verzameling van bodemvondsten vormt de basis van de archeologische afdeling van Museum Nairac. De verzameling is in de loop der tijd sterk uitgebreid door schenkingen en archeologische opgravingen. Welke interessante verhalen vertellen de opgegraven voorwerpen over het leven in hun tijd? En hoe zijn ze door archeologen opgespoord? Wat komt er bij een opgraving kijken? Deze film is een introductie op de prachtige Veluwse archeologische collectie van de gemeente Barneveld. De film is gereed sinds de zomer van 2023 voor oplevering en vertoning. Hiervoor is een bedrag toegekend van €3.600,00 uit het OFP.

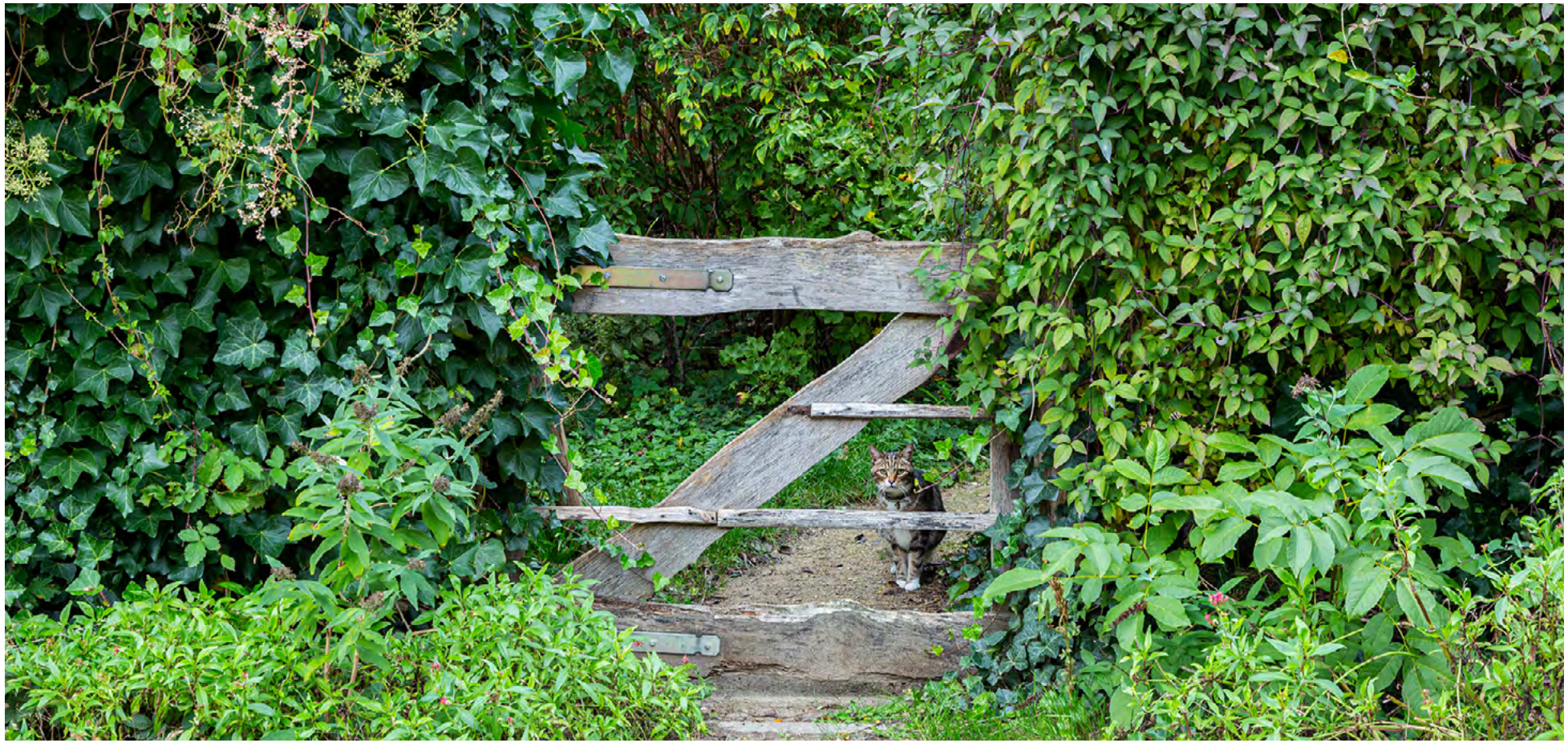
Klompenpaden

In Barneveld hebben we op dit moment vier klompenpaden; het Glindhorsterpad, Paradijspad, Terbroeksepad en het Griezeveensepad. Deze zijn in beheer bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland en vrijwilligersgroepen. Voor de klompenpaden zijn afspraken vastgelegd met grondeigenaren die daar deels een eigenarenvergoeding voor ontvangen. De contracten lopen over het algemeen voor een periode van vijf jaar en moeten daarna worden verlengd. Stichting Landschapsbeheer Gelderland ontvangt een jaarlijkse beheervergoeding voor ook het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden, beantwoorden van vragen en suggesties van wandelaars, oplossen van problemen/ vragen met grondeigenaren en marketing van de klompenpaden. Vanuit Barneveld coördineren we samen met SLG het beheer van de klompenpaden en zoeken naar oplossingen voor vragen wat buiten het contract van SLG valt, zoals wat groter onderhoud aan een brug, bankjes etc. Hiervoor is een bedrag toegekend van €8.000,00 uit het OFP.

Dwarsakker

Voor de uitbreiding van de dorpskern Zwartebroek heeft de werkgroep Plaatselijk Belang in samenwerking met de Vereniging Kleine Kernen een brede ontwikkelingsvisie opgesteld. Vanuit deze visie is het uitbreidingsplan Dwarsakker ontwikkeld, waarbinnen veel aandacht is besteed aan de landschappelijk inpassing. Dit leidt tot de realisatie van houtwallen en laanbeplantingen binnen het slagenlandschap.

Daarnaast worden er wandelmogelijkheden geboden en speelelementen geplaatst.
In mei 2019 heeft de gemeenteraad besloten om een bijdrage uit het Ontwikkelingsfonds Platteland toe te kennen van €120.543,00. Dit bedrag zou in twee fases worden betaald, daaronder één deel in 2023. Hiervoor is een bedrag toegekend van €60.271,50 uit het OFP.

Financiële status 2023-2024

Afgelopen jaar is er totaal een bedrag van €132.033,38 gebruikt van het Ontwikkelingsfonds Platteland. Dit is minder dan de inkomsten van 2023. Wanneer de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven, gaat het geld naar de reserve. Dit is afgelopen jaren veelvuldig gebeurd waardoor er een aanzienlijk bedrag in de reserve zit, zie tabel 1. Samen met de totale reserve van afgelopen jaren komt het saldo uit op totaal op €937.830,00.

Komende jaren staan we voor een grote uitdaging wat betreft het waardevol landelijke gebied. De bedrijfsbeëindigingen in het landelijke gebied en de verwachte toename daarvan, maakt dat we hier de komende jaren goed de focus op willen leggen. Dit betekent namelijk ook dat het Ontwikkelingsfonds Platteland zal groeien in budget vanwege de bijdrage bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit biedt naar verwachting een grote kans om het landelijke gebied te versterken. Hierbij hebben we als primair doel dat we de kwaliteit van het landelijk gebied willen verbeteren. Binnen deze verbetering zal er naar de juiste balans gezocht moeten worden tussen een gezonde en duurzame voedselproductie, een circulair voedselsysteem, meer biodiversiteit en landschapselementen, dubbel gebruik van grond en verbetering van bodem- en waterkwaliteit. We streven naar een gezonde gemeente op alle facetten. Deze opgave is groot, want het landelijke gebied is divers. Denk hierbij aan de combinaties tussen agrarische bedrijvigheid, woningen, niet agrarische-functies, natuur en recreatie. We willen veranderen voor een mooier landschap en een gezonder ecosysteem. De groei van dit Ontwikkelingsfonds Platteland kan daar aan bijdragen door de financiële steun bij projecten welke het landelijke gebied kunnen versterken, en daar zullen we met dit fonds actief op gaan sturen. Hierbij is te denken aan projecten zoals het versterken van groenblauwe dooradering, nieuwe klompenpaden, het inzaaien van akkerranden met inheemse zadenmengsels of het versterken van de verbinding in het landschap door het toepassen van landschappelijke elementen zoals heggen, hagen en houtwallen. Om dit te stimuleren zullen we komend jaar meer aandacht schenken aan het bestaan van het Ontwikkelingsfonds Platteland. Dit gaan we doen door zowel intern als extern meer te communiceren over de financiële mogelijkheden voor een bijdrage bij projecten, met als focus het versterken en behouden van ons waardevol, landelijke gebied.

Tabel 2 geeft weer welke toezeggingen er zijn gedaan en waarvoor er al geld uit het Ontwikkelingsfonds Platteland is gereserveerd. De uitvoering van deze projecten zijn verschillend. Bij enkele reserveringen gaat het om een contractuele jaarlijkse betaling bijvoorbeeld voor onderhoud. Hiervoor is altijd een termijn afgesproken van enkele jaren en zal er van het genoemde bedrag jaarlijks een bijdrage uit het fonds worden gehaald tot de totale betaling is voldaan. Wanneer er een jaarlijkse betaling is voldaan, zal het genoemde bedrag ook in mindering worden gebracht. Andere reserveringen zijn ten behoeve van het ondersteunen van (het opstarten van) projecten.

Tabel 1: inkomsten en uitgaven 2023

Betreft	Bedrag
Eindstand begroting OFP per 31-12-2022	290.891,00
Inkomsten 2023	
Bijdragen uit ruimtelijke ontwikkelingen 2023	125.780,00
Jaarbedrag subsidiebeschikking prov. Gelderland t.b.v. project 94	18.618,00
Subsidiebeschikking prov. Gelderland t.b.v. archeologie 2021-2024	20.000,00
Totaal aan inkomsten	**164.398,00**
Uitgaven 2023	
Bijdragen aan projecten 2023	-132.033,38
Reserve van huidig en voorgaande jaren	**614.574,38**
Beschikbaar per 31-12-2023	**937.830,00**

Tabel 2: toezeggingen financiële bedragen

Betreft	Bedrag*
Routebureau Veluwe – Wandelnetwerk	52.750,00
Routebureau Veluwe – Ruiternetwerk Veluwe	8.400,00
St. Landschapsbeheer Gelderland – Klompenpaden	8.000,00
Motie 8 - d.d. 8 juli 2020 - tbv maatschappelijke doelen Kootwijkerbroek	225.000,00
Project 94 – Biodiversiteitsimpuls	18.618,00
Waterberging Esvelderbeek t.b.v. natuurontwikkeling en recreatie	22.863,65
Totaal	**335.631,65**

**bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op financiële gegevens zoals bekend ten tijde van het tot stand komen van deze rapportage. Houdt rekening met wijzigingen ten tijde van publicatie i.v.m. nieuwe aanvragen en ontwikkelingen*

gemeente
Barneveld